

Pati de can Gorina

Granollers

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Plaça de Folch i Torres, s/n
Emplaçament Al nucli antic de Granollers
Alçada: 144

Coordenades:

Latitud: 41.608455081647
Longitud: 2.286287701749
UTM Est (X): 440531
UTM Nord (Y): 4606551

Classificació

Número de fitxa 08096 - 373
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Romà
Segle I - III dC.
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Els béns mobles recuperats durant l'excavació formen part del fons del Museu de Granollers.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Arqueològic de Granollers. Àrea arqueològica núm. 86. Protecció de tipus VIII: Àrees arqueològiques.
Data aprovació: dc., 15/10/2003 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Diversos propietaris
Fitxes associades:

Hort de l'Aiguadé

Passatge de Sant Bartomeu

Antiga Presó / Carrer de Santa Anna

Pati de la senyora Bassa

Col·leccions del Museu de Granollers

Autoria de la fitxa ARQUEOCIÈNCIA - J. M. Huélamo

Data de registre de la dt., 01/01/2002 - 01:00

fitxa:

Autoria de la darrera Jordi Piñero Subirana

revisió:

Data de la darrera revisió: dl., 20/05/2024 - 17:05

Descripció

Restes arqueològiques pertanyents a la vil·la romana de Granollers, concretament a la *pars urbana* d'aquesta vil·la. En l'excavació que es va realitzar l'any 1948 al pati de can Gorina s'hi van trobar diverses habitacions, algunes de les quals pavimentades amb mosaics. Actualment aquestes restes no són visibles.

Habitació núm. 2. El paviment es trobava a 2 metres del nivell de terra actual i mesurava 3,05 x 3,54 m. Era fet amb *opus tesellatum* (mosaic) bicrom, decorat amb negre sobre blanc. La decoració es componia de bandes negres i blanques i bandes de triangles negres sobre blanc. Al camp, escaires negres i blancs encaixats

Habitació núm. 4. Situada a l'est de l'habitació núm. 2. A diferència d'aquesta, no va presentar cap pavimentació amb mosaic.

Habitació de planta absidal o amb exedra. Es va localitzar a un metre de distància de l'habitació núm. 2, en direcció nord-est, i a 1,5 m de profunditat. Cronològicament, podria ser d'un moment posterior a la segona fase constructiva d'aquesta zona.

Entre els materials recollits destaquen punxons d'os, un anell, un fragment d'anella, claus de ferro, un fragment de ceràmica campaniana, fragments de dolis i àmfores, ceràmica comuna oxidada, teules i maons de forma quadrada, una tessella de pasta vítria argentada,³ "terrisa aràbiga", 4 fragments de ceràmica de tradició ibèrica i fragments de ceràmica medieval. En un nivell de terra uns 0,20 m més amunt del nivell del mosaic, es va recollir un important conjunt numismàtic compost per una moneda de Filip I (244-249), una de Gal·liè (354-268), una de Claudi el Gòtic (269- 270), una de Decenci (351) i una d'il·legible (Atles d'arqueologia urbana de Granollers, annexos).

Aquests materials presenten una cronologia que oscil·la entre el segle I i III de la nostra era.

Observacions:

Aquest jaciment és una continuació de l'excavació feta l'any 1947 a la finca adjacent de l'Hort de l'Aiguadé. L'excavació es va fer l'any 1948, i la direcció va anar a càrrec de J. Estrada, S. Llobet, A. Joch i membres de la Secció d'Arqueologia del Museu de Granollers.

Aquest jaciment forma part del sector genèric conegut com a Antiga Presó, que inclou altres jaciments propers: Pati de la Senyora Bassa (o de la vídua Trullàs), Hort de l'Aiguadé i Passatge de Sant Bartomeu.

Història

El nucli de Granollers es troba en una cruïlla de dos camins d'època romana: el de Barcelona a Vic i el de Mataró a Caldes. A dalt d'un petit turó amb vistes al riu Congost s'hi va formar un petit nucli que al segle I dC es va convertir en una luxosa vil·la romana. Constava d'una zona residencial per als propietaris (*pars urbana*), una zona on vivien els servents (*pars rustica*) i una zona d'emmagatzematge i de producció de vi i oli (*pars fructuaria*). La *pars urbana* tenia un ampli peristil i incloïa uns banys termals ricament decorats. La *pars rustica* s'estructurava al voltant d'un pati porticat. En la part fructuària hi havia espais amb sitges o forns per elaborar àmfores o dolia. La vil·la estava molt orientada a la producció vitivinícola. El seu propietari devia ser d'una família d'alt estatus, probablement d'origen itàlic. S'ha relacionat amb la família Licínia (Luci Licini). La vil·la altimperial de Granollers va tenir una vida relativament curta, ja que a la primera meitat del segle III algunes parts foren destruïdes o reutilitzades. El lloc, però, va continuar habitat fins als segles VI i VII, i en època medieval fou el nucli on va sorgir la vila de Granollers, a redós de l'església i del mercat.

A l'entorn de la vil·la romana hi havia diverses zones d'enterrament o necròpolis. La més ben coneguda és l'anomenada Necròpolis Oest (a la zona de can Trullàs). Entorn del camí que anava cap a Vic (actual carrer de Catalunya) hi havia la Necròpolis nord, possiblement d'època ja tard-romana.

Bibliografia

AUTORS DIVERSOS (2004). *Atles d'arqueologia urbana de Granollers*. Atles d'arqueologia urbana de Catalunya, volum 1. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura.

AUTORS DIVERSOS (2022). *In illo tempore. Granollers en època romana*. Museu de Granollers, Granollers.

A. A. M. G. (s.d.) Llistat del Pla d'Arqueologia Urbana de Granollers, Granollers, Àrea d'Arqueologia del Museu de Granollers.

BARRAL I ALTET, X. (1978): "Les mosaïques romaines et médiévales de la Région Llaetana (Barcelone et ses environs)". Universidad de Barcelona, Instituto de Arqueologia y Prehistoria, Publicaciones eventuales, núm. 29. COLL, Joan M.

ROIG, Jordi (1998). "L'antiguitat tardana al Vallès Oriental: algunes consideracions", a *Lauro, Revista del Museu de Granollers*, 14.

ESTRADA, Josep; VILLARONGA, Leandre (1967). "La Lauro monetaria y el hallazgo de Cànoves (Barcelona)", a *Separata de la revista "Ampurias" XXVIII*. Barcelona: IPA.

ESTRADA GARRIGA, Josep (1969). *Vías y poblamiento romanos en el territorio del Área Metropolitana de Barcelona*. Barcelona: Comisión de Urbanismo.

ESTRADA i GARRIGA, Josep (1993). *Granollers a l'antiguitat*. Granollers; Tarafa, Editora de Publicaciones, S.L. Revista.

JÁRREGA DOMÍNGUEZ, R. (1995). "Aproximació a l'estudi de l'antiguitat tardana al Vallès Oriental", a *Limes*, núm. 4-5, Cerdanyola del Vallès.

PARDO RODRÍGUEZ, J. (1986). " La romanització al Vallès", a *Rev. Estudis de Granollers i del Vallès Oriental* 1. Aproximació al medi natural i a la història de Granollers.

PARDO RODRÍGUEZ, J. (1993). "El nucli romà de Granollers. Breu resum de l'estat de la qüestió", a *Empúries, Revista de Prehistòria, Arqueologia i Etnologia*, núm. 48-50, II.

TENAS BUSQUETS, M. (1999). "El nucli romà de Granollers: l'aportació de les restes funeràries", a *IX Memorial Joan Camps*, Associació Cultural de Granollers. (inèdit).

VILA BONAMUSA, Lluís (2001). *Pla especial de protecció del Patrimoni Històric-Arquitectònic de Granollers*. Patrimoni arqueològic. Granollers. Document administratiu.

Enllaços d'interès:

[L'antiguitat tardana al Vallès Oriental: algunes consideracions](#)

